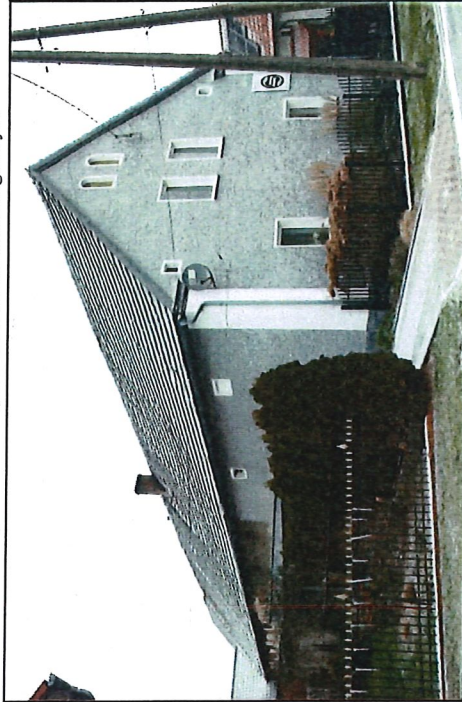
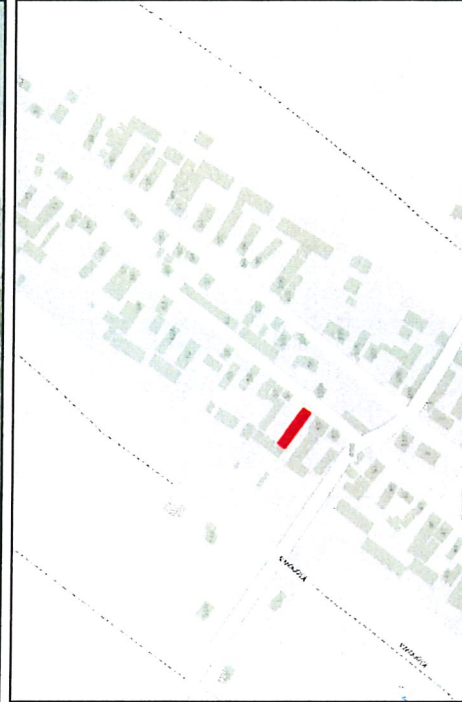


GEZ 40	KARTA ADRESOWA ZABYTKU		3. Miejscowość Czeska Wieś
1. Nazwa Budynek mieszkalno-gospodarczy w zagrodzie		2. Czas powstania kon. XIX w.	
7. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym    			4. Adres Czeska Wieś nr 54, dz. nr 492 5. Przynależność administracyjna województwo opolskie powiat brzeski gmina Olszanka 6. Formy ochrony Zarządzenie Nr WG-VII-55/2016 Wójta Gminy Olszanka z dnia 1 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Olszanka

1. Widok od pld.-wsch. 2. Widok od pld. 3. Widok od pñ.-wsch. 4. Lokalizacja.

8. Historia, opis i wartości Wieś po raz pierwszy wzmiankowana w 1310 r. jako <i>Bohemorum villa</i>, a następnie w 1358 r. jako <i>Bongsichdorf</i>, w 1416 r. jako <i>Bemyschdorff</i>, a w 1417 r. jako <i>Bomischdorff</i>. Pierwszymi znanymi właścicielami wsi był ród Pogorzeliów, właściciele klucza miechowskiego, w rękach którego miejscowość znajdowała się co najmniej od roku 1315. Z rodem tym należy wiązać budowę kościoła. W początku XV w. w Czeskiej Wsi odnotowano dwór lub sołectwo, a także młyn. W 1533 r. wieś nabył Melchior Hirsch, od którego przejął ją książę brzeski Jerzy II, który z kolei przekazał wieś miastu Brzeg w zamian za Czepielowice. We władaniu miasta pozostawała do reform administracyjnych państwa pruskiego z 1874 r., kiedy likwidacji uległa gmina Czeska Wieś, a miejscowość weszła w skład okręg administracyjny Janów Wielkie. W 1534 r. w księstwie brzeskim wprowadzono reformację, co wiązało się z przekształceniem kościoła na ewangelicki. W tym czasie istniał już folwark. W 1718 r. miała miejsce rozbudowa kościoła w ramach której nadbudowano wieżę i dobudowano krużgtek. W opisie statystycznym Śląska z 1783 r. we wsi wymieniono kościół, szkołę ewangelicką, a także 34 zagrody kmiecie, 24 zagrodnicze i 11 chałupniczych. W tym czasie miejscowość liczyła 420 mieszkańców. Kolejny spis statystyczny z 1845 r. wymienia kościół, szkołę ewangelicką, wolne sołectwo oraz 114 domów. Wieś zamieszkiwało 547 osób. Budynek wzniesiony w końcu XIX w., w centralnej części wsi, w zabudowie zagrodowej. Założony na planie wydłużonego prostokąta z przybudówkami od południowego zachodu parterowy z wysokim poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym. W części przedniej o funkcji mieszkalnej, w głębi pierwotnie gospodarczy. Murowany, otynkowany, pokryty dachówką ceramiczną karpiowką układaną podwójnie w koronkę, a także blachą dachówkopodobną. Elewacja południowo zachodnia w części przesłonięta przez przybudówki. Elewacja południowo wschodnia dwuosiowa, w dwupoziomowym szczycie w parti dolnej dwa otwory okienne flankowane są przez dwa otwory wentylacyjne. Elewacja północno wschodnia wieloosiowa. Część mieszkalna pierwotnie najpewniej pięcioposiowa, z wejściem w osi środkowej, obecnie przesłoniętym przez murowany ganek. Dekoracja architektoniczna w postaci narożnych pilastrów ujmujących elewację szczytową, uproszczonych gzymsów, kompozycyjnych blend, a także pilastrów artykułujących część mieszkalną elewacji północno wschodniej. Otwory drzwiowe elewacji południowo wschodniej łukiem pełnym. Okna PCV jednolite, jednopoziomowe. Drzwi różnicowane, współczesne.	9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji W połaciach dachu bark jest ugięty, występuje nieznaczne falowanie w części gospodarczej. W pokryciu widoczne są ubytki. Część pokrycia została wymieniona na materiał ahistoryczny. Wody opadowe odprowadzane są z połaci poprzez rynny i rury spustowe. Mury bez widocznych odchyleń czy spękań, w partiach dolnych lokalnie ze śladami zawilgocenia. Tynki części mieszkalnej wtórne, pękane, w stanie dobrym. Forma dekoracji architektonicznej wskazuje, że podczas ich wymiany została ona uproszczona. Tynki części gospodarczej z ubytkami. Wielkość i rozmieszczenie otworów okiennych i drzwiowych wskazują na zmiany w otworowaniu. Stalarka okienna i drzwiowa zostały w całości wymienione na współczesne, w formach nie nawiązujących do historycznych. Wtórny ganek w formie nie korespondującej z architekturą budynku. Postulaty: - uzupełnienie ubytków w pokryciu dachowym, - w przypadku podjęcia remontu budynku należy dążyć do: przywrócenia pierwotnej wielkości i rozmieszczenia otworów; wymiany tynków na nowe wykonane na bazie wapna hydraulicznego (w przypadku odnalezienia ikonografii postuluje się odtworzyć również dekorację architektoniczną); wymiany okien PCV i drzwi na stalarkę w formach powtarzających rozwiązania historyczne; wymiany blachy dachówkopodobnej na dachówkę karpiowkę; usunięcie ganku. <table border="1"> <tr> <td data-bbox="159 1137 395 1601"> 10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r.  </td><td data-bbox="159 1601 395 2074"> 11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)* </td></tr> </table> *dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków	10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r. 	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*
10. Wykonanie karty (autor, data i podpis) Grzegorz Naumowicz, 31.01.2026 r. 	11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*		